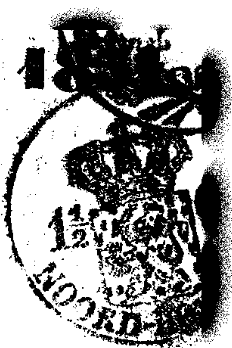
No. 1244

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden, enz.* FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 23 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents er regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 22 Mei.

In de zitting van gisteren is lang beraadslaagd over de vraag, door den heer Provo Kluit opgeworpen, of het niet beter zou zijn te laten vervallen de artikelen van het ontwerp, over »de handhaving der openbare orde in het bijzonder", dat is, die eenige bepalingen stellen over de plaatselijke politie, en deze artikelen door een eenig artikel te vervangen, waarbij de regering verpligt wordt binnen den tijd van vijf jaren de politie door de wet te regelen. Die discussie heeft bijna de gansche zitting geduurd. Wij zullen ons daarbij zoo lang niet ophouden. De heer Provo Kluyt en zijne medestanders gaan uit van het bezwaar, dat het politiewezen eene algeheele herziening behoeft, en dat deze noodzakelijke herziening zou worden belemmerd door den greep, dien deze wet zou doen in het algemeen politiewezen door de voorgestelde bepalingen op de plaatselijke politie.

De minister van binnenlandsche zaken kon het eerste bezwaar volkomen toegeven, zonder verpligt te zijn het tweede aan te nemen. Hij meent, dat welke ook de regeling moge worden der algemeene rijkspolitie, er altijd eene gemeentelijke politie zal moeten blijven, belast met de handhaving der verordeningen die de gemeenteraad zal maken. Overigens ziet hij niet hoe de gemeente politie de gemeenschappelijke werking met de politie buiten de gemeente zal beletten. In alle geval wordt door de voorgestelde regeling niet vooruitgeloopen op de herziening van het algemeen politiewezen, die later zal plaats hebben. Ook de kamer is van die meening, want zij heeft het eerste artikel van deze paragraaph, art. 184 aangenomen met 51 tegen 9 stemmen, gelijk de art. 185—190 met of zonder hoofdelijke stemming onveranderd zijn tot wet gemaakt. De Kamer heeft het in de zitting van gisteren niet verder gebragt. Zij zal van daag de beraadslaging aanvangen met art. 191, waarop eenige amendementen zijn voorgesteld.

Wij hebben ontvangen het verslag der commissie van rapporteurs over het ontwerp van wet tot »regeling der verantwoordelijkheid van de hoofden der ministerieële departementen."

Wij zullen in ons nummer van morgen den hoofdinhoud daarvan mededeelen.

Daar was een tijd dat Portugal met eere in de rij der volkeren van Europa vermeld werd. Krachtig en eerlijk was het bestuur zijner Koningen; hunne onderdanen waren godsdienstig en arbeidzaam van aard en van loffelijke zeden; de overzeesche bezittingen van Portugal hadden eene buitengewone beroemdheid, niet slechts wegens de groote rijkdommen welke zij afwierpen, maar voornamelijk wegens den gelukkigen toestand waarin hare bevolkingen, onder den beschavenden en veredelenden invloed der Godsdienst verkeerden.

Aan dit alles is nu ruim eene eeuw een einde gekomen. Dat dankt Portugal aan Pombal, den verfoeijenswaardigsten staatsman, die Portugal als eene goede buit overleverde aan Engeland, zijne havens schier onvoorwaardelijk openstelde voor Engelsch fabrikaat, het gezag van Portugals Koningen te schande maakte en vernederde, de Godsdienst met fellen haat vervolgde, de priesters des Heeren, onder het voorwendsel dat zij Jezuiten waren, verjoeg en ter dood bragt, de Portugeesche koloniën wegwierp aan wie ze opeischte, de volkszeden vergiftigde en bedierf door zijn voorbeeld en door zijne zedelooze maatregelen.

Sinds dien tijd is Portugal het diepst weggezonkene van bijna alle volkeren van Europa. Het is gedwongen geweest, bijna zonder tegenspraak, zich te onderwerpen aan den wil en de wet van den vreemde. Slechts bij kleine tusschenpoozen liet burgerkrijg op burgerkrijg eenige verademing aan zijnen uitgeputten grond. Zoo het nog als onafhankelijke staat genoemd wordt, Portugal heeft op den naam van onafhankelijken staat sedert langen tijd geene aanspraak meer. Het wordt overheerscht door Engeland, en zóó overheerscht, als ware het een op genade aan zijne discretionnaire magt onderworpen verwonneling.

Dat lot, die vernedering, die ellende dankt Portugal aan Pombal — aan Pombal, den bewierookten gunsteling van het fransche parlement, den trouwen bondgenoot van de Choiseul, den afgod van Voltaire en de encyclopedisten.

Intusschen had Portugal de lijdenskelk nog niet tot den bodem geledigd. Welke ook de vernedering, waaraan het van de zijde van het buitenland, en de rampspoeden, waaraan het, door burgeroorlogen, is blootgesteld geweest, zijn mogen, van die schande ten minste was het tot dusverre verschoond gebleven, van zijnen Koning voor een door wraakzucht gedreven krijgsman door zijne soldaten verlaten te zien; van zijne nog niet van den troon verdrevene Koningin zich te vergeefs te zien beroepen, op den dringendsten toon, op de loyauteit, op de vaderlandsliefde, op de edelmoedigheid van een zegevierenden muiteling. De prognostiek van een zoodanigen toestand is gemakkelijk te maken en wordt door allen gemaakt: de magt van Maria da Gloria kwijnt weg en versterft; in Portugal staat de Republick voor de deur.

Dat alles heeft Portugal wederom en directelijk aan eenen Pombal (1) te danken en aan Engelands onbarmhartige begeerlijkheid, die onverbiddelijk is en niet weet van genade te verleenen aan hen, die eenmaal door haren looden scepter zijn aangeraakt.

Portugal had zulk eene geduchte wraakneming van Engeland ook wel kunnen verwacht hebben. Toen Costa Cabral, graaf van Thomar, er ernstig op bedacht was den finantieëlen toestand van zijn land, naar zijn vermogen, te verbeteren en te doen wat in hem was, om, door eigene werkdadigheid onder de bevolking op te wekken, haar tot meerdere welvaart te brengen, had hij toen niet, tot groote ergernis der Engelsche pers, de onbeschaamdheid de invoerregten van Engelsch fabrikaat aanzienlijk te verhoogen, terwijl het ruim eene eeuw lang van alle regten verschoond was geweest, niettegenstaande Portugal geene wederkeerige en daaraan geëvenredigde voordeelen genoot? Maakte Costa Cabral zich niet, daarenboven, aan dat andere euvel schuldig, van bijna geen acht te slaan op de vaak allerongerijmdste eischen van Engelsche onderdanen, waarmede zij zoo gaarne vreemde regeringen bemoeijelijken, en die, gegrond of ongegrond, altijd de levendigste, schoon onbetamelijkste ondersteuning vinden bij Lord Palmerston? Scheen, eindelijk, Costa Cabral zich niet eenigzins aan Engelands overwegenden invloed te willen onttrekken en over te hellen tot eene goede en innige verstandhouding met Spanje? En hoe zou Engeland dat alles ongewroken gedoogd hebben? Hoe zou Lord Palmerston dat straffeloos hebben toegelaten, waar hij zoo gereedelijk te zijner beschikking had een werktuig, als de afstammeling van Pombal, wiens binnenste door wraakzucht tegen den eersten minister van Portugal verteerd werd? Treffend was het dan ook waar te nemen welke inschikkelijkheid in den aanvang aan de bewegingen van Saldanha van den kant der Engelsche pers mogt te beurt vallen.

Wij onthouden ons heden van het maken van gevolgtrekkingen en toepassingen. Wij kunnen ons echter niet onthouden de woorden te herinneren van Charles Sainte-Foi: *Un énorme passé pèse aujourd'hui sur l'Angleterre: jeune dans ses espérances et ses instincts, vieille et décrépite dans ses souvenirs et dans ses institutions, elle voudrait s'élancer dans l'avenir et se sent clouée au passé; et personne ne sait comment elle sortira de cette fausse position, car Dieu a un compte terrible à régler avec elle. Le sang des peuples souille ses mains et il faudra que Dieu tire bien des larmes de ses yeux pour laver cette tache.*"

Een onzer lezers meldt ons, dat »volgens eene particuliere correspondentie uit Lissabon van den 15 Mei, de Koningin van Portugal zou hebben geabdiceerd ten behoeve van haren veertienjarigen zoon, Pedro II; doch dat die afstand door het volk niet zou zijn bewilligd, 'twelk integendeel de republiek zou hebben geproclameerd onder het presidentschap van Saldanha. Ook in Spanje zou eene uitgebreide zamenzweering zijn ontdekt, ten doel hebbende insgelijks het gemeenebest uit te roepen. Er zou eene geduchte krijgsmagt naar Madrid zijn ontboden, waar steeds veel ongerustheid bleef heerschen."

De echtheid van dit berigt wordt ons door den toezender gewaarborgd. Doch ofschoon de vermelde feiten, in den stand der zaken van Portugal en Spanje, voor de deur staan, zoo gelooven wij toch de echtheid daarvan te moeten betwijfelen, omdat de Fransche en Engelsche berigten, dezen morgen alhier aangekomen, niets vermelden van hetgeen daarop betrekking heeft. De laatste berigten uit het schiereiland, medegedeeld door de Fransche en Engelsche papieren, zijn van veel vroegere dagteekening. Waarschijnlijk is het, dat de particuliere correspondentie geschreven is op het gerucht van op handen zijnde gebeurtenissen, verspreid alsof zij werkelijk hadden plaats gehad. Dit uitstrooijen van voorbarige geruchten geschiedt meer van de zijde van die lieden, die zich verschuilen in geheime zamenzweering tot omverwerping der Europesche maatschappij.

»Wetenschap, poëzij en kunst zijn niet meer het vrije, neutrale terrein, waarop zelfs tegenstanders zich ontmoeten en het genot smaken kunnen van eene eendragt, welke weldadig op den politischen strijd kon terugwerken." Dus schreef von Radowitz ten vorigen jare (*Gespräche aus der Gegenwart, zur vierten Auflage*). Dezelfde aanmerking geldt niet minder van ons vaderland dan van Duitschland. Men doorloope slechts elke maand het meerendeel van onze, onder protestantschen invloed geredigeerde Tijdschriften, en men staat verbaasd over het *acharnement* waarmede ook op hunne bladzijden, zelfs naar aanleiding van bloot literarische kunstwerken, de strijd tegen het Katholicismus en zijne instellingen vervolgd wordt.

In het maandwerk *Nederland* is daarvan onlangs een zeer sterk sprekend voorbeeld gegeven. Onze waarde vriend, de heer J. A. Alberdingk Thijm, had daarin eene novelle gepubliceerd, getiteld *Magdalena van Vaernewijck*. Een der personen welke in die novelle handelend optreden, schoon hem slechts eene ondergeschikte rol wordt toegekend — is pater Hoosch, een Jezuit — ja, een ware Jezuit!

»*Ce nom a fait monter la rougeur sur le front*" van meer dan een lijder aan jezuitophobie. Van heilige verontwaardiging sidderden allen, die de humaniteit hebben in elken Loyolist niets minder te zien dan het *nec plus ultra* van al wat de aarde ooit afschuwelijks en monsterachtigs heeft voortgebragt. Dat ging te ver, dat een Katholijk de onbeschaamdheid dorst hebben van in het openbaar te zeggen dat een Jezuit iets anders kon zijn dan een toonbeeld van alle *horreurs*, dan een monster van boosheid! Dat op grove en walgelijke wijze zoo vaak in openbare geschriften de zedelijkheid beleedigd en met voeten wordt getreden — dat kan er door, dat kan men ongewroken laten gaan; maar dat men zich onderwindt zoo maar in 't publiek te zeggen, dat een Jezuit zich zou gedragen kunnen en gedragen hebben als een braaf en fatsoenlijk man — dat gaat alle grenzen van literarische betamelijkheid te buiten. Waar zou het heen, goede hemel, met »het vrije Nederland", als men duldde dat zulk eene meening, straffeloos werd uitgesproken?

En fluks is dan ook de vaardige pen van een protestantschen godsdienstleeraar in beweging gebragt, om, aan den heer Alberdingk Thijm eene welverdiende kastijding toe te dienen voor den door hem aan den dag gelegden en nergens, ook niet op literair terrein, te gedogen euvelmoed. Wat de novelle inhoudt, welke hare strekking, welke hare kunstwaarde is — *ah, il s'agit bien de cela!* Dat slechts moet hem verleerd worden, dat hij denkt in »het vrije Nederland" een Jezuit een braaf mensch te mogen noemen! Dáárom en dáárom alleen is het te doen, waar er van zijne novelle sprake is. Immers »wetenschap, poëzij en kunst zijn niet meer het vrije neutrale terrein, waarop zelfs tegenstanders zich kunnen ontmoeten." Ook van dat terrein moet de Katholijk met zijne eigenaardige begrippen [illegible] sche symboliek in »het vrije [illegible]

(1) Volgens de *Revue de deux Mondes* stamt Saldanha van moederszijde af van Pombal.

den, opdat ook dáár geene andere stem dan die van den protestantschen, of den in protestantschen geest schrijvenden letteroefenaar vernomen worde.

Hoe onstuimig echter en hartstogtelijk de aanval was van den vurigen Jezuitomaan; in welke toomelooze vaart hij ook op onzen vriend inrende en hem links en regts de welbekende jezuitische gruwelstukken naar 't hoofd wierp, dat 't was om duizelig te worden van 't geraas — de zwarte ridder slaagde er niet in den auteur van *Magdalena van Vaernewijck* van zijn stuk te brengen, laat staan, uit het zadel te werpen. Ach, ziet ge, Alberdingk Thijm is een van de vertegenwoordigers, en zeker niet de minst kloeke, van dat jeugdiger, thans tot mannelijke kracht gerijpte, geslacht van Katholijken, naar welker overtuiging het nu dan toch eens tijd is geworden dat er een einde kome aan die holle declamatiën, die een deel der volksopvoeding uitmaken en aan dat schermen met allerlei dwaze, niets minder dan bewezene gemeenplaatsen, waarmede men, eeuwen lang, de waarheid, de godsdienstige zoowel als de historische waarheid, heeft trachten dood te doen. De pijlen waarmede gij hen zoekt te treffen, moogt gij vrij gedoopt hebben in het venijn der driemaal overgehaalde lastertaal van Fransche parlementen, van eerlooze Libri's en demagogische Sue's, — geen vrees dat die pijlen hen zouden kunnen wonden, beschermd als zij zijn tegen uwe aanvallen door het schild der zoo vaak door u mishandelde historische kritiek. Ja, meer nog. In plaats van door uwe aanvallen weerloos ter neer geveld te worden, is, integendeel, elk van deze voor hen eene aanleiding, die niet verwaarloosd mag worden, om u de schandelijke wapenen, waarvan men u geleerd heeft u te bedienen, uit de handen te slaan en om u met onherstelbaar gescheurde kleederen uit het renperk te verdrijven. De Jezuitophoben van *Nederland* weten, bij eigen ondervinding, daar thans iets van te vertellen. Hunne slagen beukten de lucht. Raak, daarentegen, en gevoelig raak waren de slagen, waarmede zij gerieposteerd werden in de brochure: *de Jezuieten. Een woord van toelichting*, dezer dagen door den heer J. A. Alberdingk Thijm bij onzen uitgever in het licht gegeven, onder het allergelukkigst gekozen motto: »Zalig zult gij zijn als u de menschen haten en als zij u zullen afscheiden en beschimpen, en uwen naam als kwaad verwerpen, om den Zone des Menschen. Verblijdt u ten dien dage en verheugt u."

Die der waarheid niet schuwt en iets dagelijks over de Jezuiten wil vernemen, schaffe zich de brochure aan en leze haar aandachtig. Bij hare zamenstelling schijnt het *fortiter in re, suaviter in modo* gelijkelijk in acht genomen te zijn. De verdiensten der brochure, waarvoor wij onzen vriend Alberdingk Thijm dank zeggen, zijn daar vast niet minder om.

Het Belgisch ministerie is nog niet geconstitueerd. De verschillende staatsleden door Z. M. tot het zamenstellen van een ministerie uitgenoodigd, hebben of die eer van de hand gewezen, of de moeijelijkheid van het vormen van een nieuw kabinet beweerd. Heden willen eenige bladen weten, dat de ministers volharden bij hun besluit om af te treden; andere daarentegen dat zij allen aan het bestuur blijven.

Doorgaans goed ingelichte personen zijn van oordeel, dat de nederlaag van het ministerie voorzien, doch desniettemin nooit ernstig gemeend was. Het was slecht een proef der ministers om der Kamer schrik aan te jagen, omdat zij zich onmisbaar achten. Maar spoedig zal men hen hunne portefeuilles weder zien opvatten, »want, zegt de *Commerce Belge* zeer geestig, de staatslieden weten zich somwijlen op te offeren voor het algemeen welzijn."

De *Morning-Advertiser* deelt het berigt mede van de bekeering tot het katholicisme, van den Rev. M. Parkinson, Anglikaansch predikant der St. Maria kerk te Wakefield; in de afgeloopen week heeft hij zijne herderlijke bediening nedergelegd.

Z. M. heeft 1e benoemd: Tot notarissen, te Wageningen G. Hondius en te Nijkerk, C. M. Wijnen; tot burgemeester te Nijkerk Capelle, R. Middelkoop Jr., burgem. van Capelle, met behoud dezer laatste betrekking.

2e Bij besluit van 19 Mei jl, N°. 43, heeft Z M. goedgevonden en eervol ontslagen; J. S. Schoolmeesters, burgem van Roosteren; en N. Polderman, burgem. van St. Annaland.

De *Staats-Courant* van heden bevat het kon. besluit van den 9 Mei, houdende toekenning aan de schepen van het Vereenigd Koningrijk van Groot-Brittanje en Ierland, van de vrijdom en gelijkstelling, bedoeld bij art. 1 en 6 der wet van 8 Augustus, 1850.

Door de Gedeputeerde staten der provincie Noord-Holland is aan de heeren B. van Marselis Hartsinck, P. van Eik en Mr. A. Backer, bestuurders der inrigting voor haveloze kinderen alhier, magtiging verleend tot oprigting eener bijzondere school der 1ste klasse.

Met genoegen lezen wij in de *N. R. Courant*:

»Met het schip *Gouverneur van den Bos*, kapitein J. Muller, is hier een fraai Afrikaansch luipaard van St. George d'Elmina aangebragt, hetwelk door den reeder van dat schip, den heer H. van Rijckevorsel, aan het bestuur der vereeniging *Natura Artis Magistra* te Amsterdam ten geschenke is aangeboden."

De *Zeeuwsche Courant* berigt dat Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken het landhuishoudkundig congres te Goes zal bijwonen, en dat er weldra een wetsontwerp bij de Tweede Kamer zal inkomen, tot invoering der telegrafie over de geheele uitgestrektheid van ons land.

Binnen weinige dagen zal, naar men ons meldt, te 's Hage weder een nieuw oppositie-blad, onder den naam van *de Bataafsche Standaard*, worden uitgegeven.

Men leest in de *Nieuwe Noord-Brabander:*

»Wij vernemen, dat bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant is ontvangen een schrijven van het departement van Binnenlandsche Zaken, waarin de vraag gesteld wordt, of de provincie genegen zou zijn, uit de provinciale kas eene som van *f* 500,000 bij te dragen voor de daarstelling van een kanaal van uitwatering.

— Gisteren 20 Mei, is door den Raad der stad 's Hertogenbosch eene zitting gehouden, waarin belangrijke zaken zijn behandeld.

In de eerste plaats is aan de Stedelijke Regering kennis gegeven van een koninklijk besluit van den 23 April ll., waarbij op voordragt van den minister van Binnenlandsche Zaken het onderhouden en uitdiepen der Dieze en het maken eener Geul in de Maas voor het geheel ten laste van het Rijk gebragt en de stad daarvan voor het vervolg ontheven verklaard wordt.

»Op voorstel van het lid Mr. N. F. Sassen heeft de Raad besloten eene uitnoodiging in te zenden aan het Bestuur van het zesde Landhuishoudkundig congres te Goes, in Junij eerstkomende zullende vergaderen, om in eene der bijeenkomsten de voordragt te doen, om het congres voor den jaarkring van 1852 binnen onze muren te houden, welk voorstel bij acclamatie is aangenomen, en zijn Burgemeester en Wethouders belast met de dadelijke uitvoering daarvan."

Omtrent de Spaansche expeditie tegen Soeloe, leest men in de Singapoorsche bladen, dat zij met den besten uitslag bekroond is geworden. De hoofdstad van Soeloe was den 28sten Februarij stormenderhand ingenomen, de forten geslecht en de stad in brand gelegd en de Sultan met zijne veldoversten tot de vlugt genoodzaakt. 130 kanonnen waren in handen der Spanjaarden gevallen, die 34 dooden en 84 gekwetsten telden, en zich na de behaalde overwinning weder ingescheept hadden. De gouverneur was den 30sten Maart weder te Manilla teruggekeerd.

'sGRAVENHAGE, 21 Mei. Naar aanleiding eener missive van den minister van financien, van den 10 dezer, n°. 29, is de aandacht der gemeentebesturen gevestigd op de wet van den 2 Mei 1851 (*Staatsblad* n°. 25), waarbij, tot de inwisseling der reeds verjaarde muntbilletten, daargesteld krachtens de wet van den 18 December 1845 (*Staatsblad* n°. 90) een nieuwe termijn geopend is, welke termijn is ingegaan met den 2 dezer maand en zal eindigen met den 31 December 1851.

De besturen zijn verzocht, om de belanghebbenden in hunne stad of gemeente, bij gewone afkondiging, hierop opmerkzaam te maken en hun te verwittigen, dat, gedurende den nieuwen termijn, de bedoelde billetten ter inwisseling zullen worden aangenomen bij de Nederlandsche Bank te Amsterdam; en voorts dezelve in hun belang aan te manen, om, door eene tijdige aanbieding, eene nieuwe doch alsdan onherroepelijke verjaring hunner billetten te voorkomen.

— Onder goedkeuring van het Hooger Bestuur is, naar men verneemt, de Raad dezer stad voornemens, eene geldleening aan te gaan tot een bedrag van *f* 100,000, tegen eene rente van 4 pCt., tot overname van de kavallerie-kazerne enz.

— Reeds hebben wij vermeld, dat eergisteren, in de zalen van het gebouw der Teekenakademie, de vroeger aangekondigde tentoonstelling van schilder- en kunstwerken van levende meesters geopend, en door een aanzienlijk publiek is bezocht geworden. Alle eer komt der commissie van beheer toe, voor de uitmuntende rangschikking en geschikte plaatsing van zulk een aanzienlijk getal (587) schilderstukken en kunstvoorwerpen, van zoo verschillende grootte en van zoo groote verscheidenheid van onderwerp, waar het den beschouwer gemakkelijk valt, alle goed te kunnen zien, en het kunstgenot als verdubbeld wordt. Naar eene eerste vlugtige beschouwing te oordeelen, gelooven wij te mogen zeggen, dat deze tentoonstelling vele voortreffelijke stukken bevat, en de sprekende bewijzen levert, dat onze kunstenaren den roem der vaderlandsche kunst waardiglijk blijven handhaven; terwijl vele buitenlandsche kunstenaren niet weinig hebben bijgedragen, om den luister dezer tentoonstelling met hunne werken te verhoogen.

— Gisteren is alhier wederom bijeengekomen de vergadering tot reorganisatie van het Israelitisch kerkgenootschap in Nederland, ten einde in overweging te nemen het ontwerp van een reglement, door de daartoe benoemde commissie in gereedheid gebragt.

MAASTRICHT, 19 Mei. Ten ruim elf ure ure vertrok gisteren morgen, onder een toevloed van duizenden aanschouwers, uit het prachtig kerkgebouw van St. Servaes, de plegtige processie ter eere van den patroon dier kerk, den H. Servatius; dit jaar trok deze kerkelijke plegtigheid in het bijzonder elks aandacht, uithoofde er zoo mogelijk meerdere luister dan in vorige jaren was aangebragt: zij liep met orde en bij eene eerbiedwekkende stilte, afgewisseld door eene heerlijke muziek, ten einde. (*V. R. C.*)

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER

Zitting van Woensdag 21 Mei.

In deze zitting waarin de beraadslagingen over het ontwerp van-gemeentewet zijn voortgezet, zijn de artikelen 184 tot en met 190 achtervolgens aangenomen. De voortzetting der beraadslagingen is bepaald op morgen ochtend ten elf ure.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Mei. Heden werd het ministerie in de Wetgevende Vergadering door den heer Esquiros geinterpelleerd over de wijze waarop de staatkundige gevangenen te Belle Isle behandeld worden. Vele dier bekende onruststokers, o. a. de beruchte Barbès zijn namelijk voor eenigen tijd in afzonderlijke hokken opgesloten. Spr. zette eene reeks van grieven uiteen tegen het stelsel dat in die staatsgevangenis in zwang is, maar zij werden door den heer Leon Faucher op eene voldoende wijze wederlegd. De Vergadering ging vervolgens over tot de orde van den dag.

Er kwamen in deze zitting nog een aantal petitien in tot herziening der constitutie en tot de magtsverlenging van den President der Republiek.

Ten slotte keurde de Vergadering goed de ratificatie van het postverdrag, den 15 Maart tusschen de Fransche Republiek en het Groothertogdom Toskanen gesloten.

— Men wil dat het ministerie eerdaags zal geinterpelleerd worden betreffende de zamenkomst van den Keizer [illegible] doch men voegt er bij dat de minister van binnenlandsche zaken moet verklaard hebben op die interpellatien niet te zullen antwoorden.

— De verklaring van Mazzini, waarbij hij de verantwoordelijkheid van zich afwerpt van de laatst vermelde en aan hem toegeschrevene circulaire van de hoofdcommissie der democratische vereeniging, behelst onder anderen het volgende:

»Mijne gevoelens zijn op verscheiden punten geheel strijdig met dat zoogenaamde verslag.

»Zoo geloof ik niet dat Frankrijk van oudsher geroepen is om de volken van het vasteland van Europa voor te gaan. Het koningschap van het genie en van de zelfopoffering, het eenige dat ik erken, is niet aan eene enkele kaste, ras of natie toebedeeld: God heeft geene onterfden.

»Ik geloof aan de innerlijke verandering en strekking tot onderlinge vereeniging in Spanje en Portugal, doch niet door, maar ondanks de aldaar bestaande staatsinstellingen; daar, gelijk elders, moet de vooruitgang komen van het volk, zoodra het groote nationale doel begrepen wordt en in plaats van *belangen*, *beginsels* doet het hartigen.

»Ik geloof niet dat de Sardinische regering besef heeft van hare roeping om Italie's vrijheid en eenheid te bewerken. Zij zal nimmer den kruistogt van Italië tegen den Paus en den Keizer aanvangen, die alleen tot de vervulling onzer wenschen kan leiden, en vingen zij dien ook aan, haar mistrouwen jegens het volk en hare zorg voor het behoud der monarchie zouden haar eene derde nederlaag berokkenen. Ik geloof dat Italie vrij zal worden door het Italiaansche volk, door eene nationale beweging onder de republikeinsche banier onzer voorvaderen, in den laatsten tijd te Rome en te Venetie weder zoo roemrijk opgeheven. De monarchie is in den vreemdeling tot ons gekomen, zij zal met hem Italie ontruimen.

»Ik geloof niet aan de historische roeping der Pruisische *monarchie:* daarvan heeft Duitschland niets te wachten.

»Ik geloof niet dat het aanstoken van onderlinge haat onder de volksstammen der Oostenrijksche monarchie het middel is tot ontbinding van dien vormeloozen klomp, die door geen gemeenzaam beginsel of belang wordt zamengehouden. Integendeel, door vrije en broederlijke vereeniging van alle die volksstammen, door de vestiging van een uitgebreid Donauverbond, moeten wij den val des vijands bewerken; het volk van Weenen zal er bijstaan."

— Een dagblad van Besançon verhaalt, dat een aantal Joden te Avenches in het Zwitsersche kanton Waadt in het openbaar op eene schandelijke wijze den *Goeden Vrijdag* hebben onteerd, door uit spotternij een optogt te houden van verkleede personen, waaronder een met eene doornen kroon en omhangen met eene witte mantel, met een opschrift op den rug. Die hem vergezelden sloegen hem met stokken en spuwden hem in het aangezigt.

Er was een aanklagt ingediend tegen deze ontzettende heiligschennis, en men hoopte, dat de justitie de schuldigen zou weten te treffen.

MADRID, 15 Mei. Heden was er weder spraak van eene ministerieele wijziging. De heeren Ortela en Gonzales Romero zouden aftreden. Er wordt echter weinig geloof aan dit gerucht geslagen. In alle gevallen zou zulk eene aftreding niet plaats hebben voor de opening van de zitting der Cortes.

Onder de personen, die men evenwel als leden van een nieuw ministerie noemt, behooren de heeren Sejal, Mayas, Benavides en Gonzalo Moron.

In Catalonie zijn de berigten der verkiezingen minder gunstig voor de ministerieele partij. Te Barcelona hebben de demokraten de bovenhand behouden.

— Bij de ontploffing van een stoomketel te Alcala del Rio hebben 60 a 70 personen het leven verloren.

— De berigten uit Oporto zijn zeer onbeduidend. Saldanha heeft nog niet kunnen besluiten om die stad te verlaten. Hij zal zich niet dan aan het hoofd van een talrijk geleide in Lissabon wagen.

De gevallen minister graaf Thomar, die zich thans gelijk men weet, reeds in Engeland bevindt, heeft, alvorens Portugal te verlaten, een breedvoerig antwoord opgesteld en openbaar gemaakt op de beschuldigingen van den hertog van Saldanha. Hij zegt daarin o. a.:

»Met de radicale partij, die gij als generaal bestreden, als minister gestraft hadt, zamenspannende, herhaaldet gij in het parlement tegen mij de lage lastertaal van eenige dagbladen. Toen ik u uitdaagde om bewijs te leveren, antwoorddet gij, dat gij mij niet beschuldigdet, en dus geene bewijzen behoefdet te leveren; dat gij buitendien ook geene bewijzen hadt en alleen de gezegden van dagbladen hadt herhaald. Toen las ik, in het volle parlement, in bijzijn der vreemde gezanten en van eene menigte andere vreemdelingen, artikels uit diezelfde dagbladen voor, waarin gij een dief, een knevelaar, een koopman in gunsten en posten genoemd werdt; ik las artikels voor, waarin verklaard werd dat nimmer oneerlijker bewind in Portugal had bestaan, dan dat van den hertog van Saldanha. En wat antwoorddet gij? welke dagbladen hebt gij voor den regter aangeklaagd? Gij hebt geheel gezwegen. En diezelfde bladen ondersteunen u thans!"

Berigten uit Lissabon melden, dat het op het herhaald aandringen van den Franschen gezant is, dat Dona Maria geweigerd heeft hare abdicatie te teekenen.

Uit het dezer dagen tusschen Spanje en den Pausselijken Stoel gesloten concordaat waarvan de inhoud in het Spaansche regeringsblad is openbaar gemaakt, ontleenen wij de volgende bepalingen:

De katholijke godsdienst blijft de godsdienst van Spanje, met uitsluiting van elke andere. Het openbaar onderwijs zal in overeenstemming met de katholijke leer zijn, en in dit opzigt onder toezigt der bisschoppen staan. De regering zal aan de bisschoppen bijstand verleenen tot vervulling hunner pligten, tot instandhouding van de zuiverheid des geloofs en der zeden en tot wering van schadelijke boeken. De geestelijkheid zal in kerkelijke aangelegenheden de vrijheid genieten, welke de verordeningen der Kerk vereischen.

Er worden drie nieuwe bisschoppelijke zetels opgerigt, te Madrid, Ciudad Real en Vittoria, en negen opgeheven.

De vier geestelijke ridderorden worden vereenigd, en een bepaald kerkdistrikt zal haar worden aangewezen. Onder den titel van prior dier orden, zal een bisschop *in partibus* er het bisschoppelijk gezag uitoefenen, terwijl de Koningen van Spanje, de bevoegdheid en de voorregten van den grootmeester, naar de voorschriften der pauselijke bullen, behouden.

Aan de kroon wordt het regt voorbehouden om eenige kerkelijke posten met de daaraan verbonden inkomsten te begeven, alsmede verscheiden waardigheden in de kapittels.

Onder het gezag des pastoors worden de geestelijken geplaatst, die kapellen binnen zijn kerspel gelegen, bedienen, al kunnen daartegen ook oude privilegien worden ingeroepen.

De pastoors worden benoemd na vergelijkend onderzoek, volgens de voorschriften der kerkvergadering van Trente en geene erfelijke aanspraken worden mede erkend. De vicarissen worden benoemd door den bisschop, na een gewoon onderzoek van den persoon in eene vergadering der geestelijkheid van de diocese.

De regering verbindt zich, om onverwijld in elk diocese seminarien te vestigen, zonder afbreuk van de algemeene seminarien; zij zal gestichten van geestelijke orden oprigten, ten einde kerkelijke personen gelegenheid hebben om zich voor geestelijke oefeningen af te zonderen.

De vrouwen-kloosters, die als opvoedings-gestichten dienen, zullen in stand gehouden worden, zoo ook de instelling der Zusters van Liefdadigheid.

De uitkeering uit de schatkist aan de prelaten wordt in het concordaat bepaald. De Aartsbisschop van Toledo zal 160,000 realen (*f* 20,000) jaarlijks trekken, de prior der vier orden 40,000 realen; de Kardinalen zullen buiten de uitkeering 20,000 realen ontvangen.

De bijdrage uit 's lands geldmiddelen voor de eeredienst en de geestelijkheid is geregeld. De regering zal in het onderhoud der gevestigde kloosters voorzien. De nog niet vervreemde kloostergoederen zullen door den Staat teruggegeven en door de Bisschoppen naar de vastgestelde voorschriften verkocht worden; de opbrengst zal worden besteed ten behoeve der geestelijke vereenigingen en tot betaling van de jaargelden der kloosterzusters, onverminderd de verpligtingen der regering in dit opzigt.

De bijdrage uit 's lands middelen voor de eeredienst en de geestelijkheid kan niet worden verminderd maar wel vermeerderd; zij zal worden betaald uit de opbrengst der krachtens de wet van 3 April 1845 vervreemde goederen, uit het oude zoogenaamde kruisvaardersgeld en zekere inkomsten der vier ridderorden, en eindelijk uit de opbrengst eener belasting, die de geestelijkheid zelve in geld of in voortbrengselen zal heffen, naar overeenkomst met de gemeenten of de particulieren en met bijstand der burgerlijke overheid. Buitendien zullen aan de Kerk hare nog niet vervreemde goederen worden teruggegeven; zij zullen in drie percents staatsschuldbrieven worden geconverteerd. De regering verbindt zich, de verpligtingen der godsdienstige stichtingen te doen vervullen door degenen, aan welke het beheer van de bezittingen dier stichtingen is overgegaan, en belast zich zelve met de verpligtingen, rustende op de vervreemde goederen.

Het beheer van de kerkelijke goederen alsmede van bijzondere kerkelijke inkomsten wordt aan de geestelijkheid verzekerd. Buitendien wordt aan de Kerk uitdrukkelijk het regt toegekend om op alle wettige wijzen eigendom te verkrijgen.

Onder beding der uitvoering dezer bepalingen, verbindt de H. Stoel zich om degenen, die op regelmatige wijze eigenaars zijn geworden van geestelijke goederen, ongemoeid te laten, zoodat zij in het bezit en genot daarvan niet zullen worden gestoord.

Het concordaat bekrachtigt eindelijk de vroegere overeenkomsten tusschen Spanje en den H. Stoel, verklaart geen afbreuk hoegenaamd te doen aan eenige regten der kroon, en herroept alle wetten, verordeningen en besluiten die met hetzelve in strijd mogten zijn.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Mei. Het is thans zeker dat het Huis der Gemeenten belangrijke wijzigingen zal brengen in de bill tegen de katholijke hierarchie, waarover het Huis gisteren de openbare beraadslaging heeft hervat. Lord John Russell heeft thans verklaard, dat elke versterking der bepalingen, de wet slechts kon verbeteren. De verdere discussie is, ten gevolge van de aanhoudende pogingen van den heer Reynolds, om de beraadslaging in comité te beletten, tot aanstaanden Vrijdag uitgesteld.

— Er is sinds eenigen tijd eene scheuring ontstaan tusschen de noordelijke en zuidelijke Vereenigde Staten van Noord-Amerika. Twee conventien zullen te gelijkertijd vergaderen, eene in Zuid Carolina te Charleston, en de andere te Syracusa in den Staat New-York. Er wordt overigens eene nieuwe expeditie tegen Cuba voorbereid.

— Mexiko is tusschen drie politieke partijen verdeeld, t. w. de partij die eene hereeniging met Spanje wenscht; die van Santa Anna; en die op de aansluiting bij de Vereenigde Staten aandringt. De laatste is de zwakste.

— Roof en moord zijn in Californië nog aan de orde van den dag. Zoo is onder anderen in een juweelenmagazijn aan de Sacramento voor eene waarde van $ 2000 gestolen.

— Garibaldi, laatselijk kaarsemaker te Staten Islands, gaat nu naar Californie.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 21 Mei. De geruchten nopens de zamenkomst der drie monarchen waren langen tijd zeer uiteenloopend. Zal Keizer Frans van Oostenrijk de zamenkomst van onzen Koning met Keizer Nicolaas bijwonen, ja dan neen? Deze vraag, gedurig verschillend beantwoord, schijnt nu weder beamd te mogen worden. Immers men wil voor stellig weten, dat onze Koning en Keizer Nicolaas, na hunne conferentie te Warschau, zich gezamenlijk van daar naar Olmutz zullen begeven, alwaar zich, gelijk men weet, Keizer Frans bevindt, ten einde dezen aldaar te ontmoeten. De diplomaten van Manteuffel, Prins Schwarzenberg, graaf v. Arnim, v. Meijendorff en v. Prokesch zullen de monarchen vergezellen. Onze Koningin zal, naar men verneemt, te gelijkertijd de Aartshertogin Sophia te Dresden ontmoeten.

Ook wil men weten, dat de koningen van Saksen, Hanover en Wurtemberg en eenige Zuid-Duitsche vorsten te Olmutz verwacht worden, om tegenwoordig te zijn bij de zamenkomst der Keizers van Rusland en Oostenrijk en den Koning van Pruissen.

— Men noemt den heer v. Bodelschwingh als aanstaand minister van financien.

— Men schrijft uit Hamburg. De invoerregten op ruwe suiker zullen in Hannover merkelijk verhoogd worden; de belasting moet 100,000 Rthlrs. meer aan den staat opbrengen.

WEENEN, 18 Mei. De beraadslagingen in de financiele sectie van den rijksraad worden dagelijks bijna zonder ophouden van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat voortgezet.

— Eene telegrafische depêche uit Rome van 9 Mei, spreekt van het ontslag van den minister van oorlog Orsini.

ITALIE.

Te Rome zal op uitdrukkelijk verlangen des H. Vaders, kenbaar gemaakt door Z. Em. den Kardinaal Patrizi, eene missie of geestelijke oefening geopend worden in de kerk van St. Rochus.

De toren van de kerk Santa Maria Regina Coeli de Monte Santo is met gepaste plegtigheid van nieuwe klokken voorzien, ter vervanging van die, welke door de zoogenaamde Romeinsche republiek waren verduisterd. Prins Borghese heeft ook hier zijn bekende milddadigheid getoond.

De Sardinische kamer van afgevaardigden heeft den 15 Mei met 96 tegen 27 stemmen aangenomen het wets-ontwerp, strekkende om eene belasting van 1 tot 4 pCt. te leggen op de inkomsten der goederen van de doode hand. Volgens de verklaringen van den minister van financien moet deze belasting dienen om de plaats in te nemen van de successieregten, waaraan de goederen van de doode hand niet onderworpen zijn.

Te Florence heeft het bestuur geweigerd dat eene plegtige lijkdienst zou gevierd worden voor de gesneuvelden in de veldslagen van Curtatore en Montanara.

Men berigt uit Milaan dat de maarschalk Radetzky naar Weenen is ontboden, om den Keizer van Oostenrijk naar Warschau te vergezellen.

Te Verona is de oude kerk San Spirito met haren 20 vadem hoogen toren, uit hoofde van het gevaar der afbreking, door middel van mijnen vernield, ten einde op hare plaats een nieuw hospitaal op te rigten. De verwoestende kracht van het buskruid werd ditmaal tot een menschlievend oogmerk aangewend. Ten 2 ure des namiddags deed men, in tegenwoordigheid van den maarschalk Radetzky en al de aanwezige hoofd officieren, eerst den toren in de lucht springen. De zeer doelmatig aangelegde mijnen, die noch te sterk, noch te zwak waren geladen, ontploften en oogenblikkelijk zag men het eene gedeelte van den toren na het andere langzaam en zonder veel gedruisch nederploffen. Ten 6 ure des avonds deed men het kerkgebouw springen; voor dit hechte gesticht schenen echter de mijnen te zwak gevuld te zijn, want een gedeelte der muren bleef staan.

BELGIE.

BRUSSEL: 21 Mei. De zitting van de Kamer van Vertegenwoordigers was heden zeer onbelangrijk. Men heeft een begin gemaakt met de beraadslaging over het wetsontwerp betreffende de regtsmagt der consulaire agenten. Men vermoedt dat de Kamer na de beraadslaging over dit ontwerp onbepaald uiteen zal gaan.

— De Prins van Joinville is gisteren naar Ostende vertrokken.

— Z. M. heeft den heer Dumon Dumortier weder bij zich laten ontbieden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 22 Mei.

BEVALLEN (20 Mei): Aaltje Hagedoorn, geb. van Elden, Z.

OVERLEDEN (16 Mei): Q. J. van Iddekinge, 69 j. — (18 Mei): J. M. S. Brandon, 17 m. — E. C. F. van Wulven, 2 j. — (19 Mei): G. E. C. Coops, 14 m. — (21 Mei): E. H. van der Vliet, wed. P. Willink, 74 j.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 21 Mei. Van de heden geveilde ca. 4000 b. Bengaal Rijst per *Mereia* zijn 2000 b. verkocht tot *f* 6¾, 950 b. opgehouden tot *f* 6¾, terwijl het restant niet is geveild.

Heden zijn verkocht 41 vaten Maryland Tabak, per *Rebecca*.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 21 Mei. Gerst 129 ... 130 [illegible]

konk. f 129 kont. — Mou wijn f 10,25; Jenever f 13,75; Amst. Proef f 15,—, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 21 Mei. KOFFIJ. Wij hebben den verkoop vernomen van ongeveer 800 b. Brazil.

RUWE SUIKER. Verk. ca. 400 cts. blond Havana. Geraffineerd gedaan ca. 60.000 kil. gestampte.

POTASCH. Gisteren en heden zijn gedaan ca. 100 v. Amerikaansche en 40 v. Russisch.

LONDEN, 20 Mei. RUWE SUIKER. Met weinig vraag in W. I. soorten en 6 d. lager. Verk. 160 v. en 16 tiersjes en 244 v. Barbadoes zijn langzaam met lager prijzen afgegaan; bruin 35 a 46 s. blond 37 a 41 s. fijn 41 s. 6 d. a 42 s. 6 d.

St. Mauritius. De veilingen hebben de aandacht weinig getrokken en de bedongen prijzen waren dalend; 1900 z. zijn verkocht goed a fijn blond van 39 s. 6 d. a 40 s. 6 d. a 40 s. 6 d. middel 37 s. 6 d. a 39 s.; goed 36 s. 6 d. a 37 d.; fijn bruin 35 a 36 s.

Vreemde. Kalm en lager te bekomen. In veiling zijn 2700 z. Fernambuc verkocht voor 34 s. 6 d. a 37 s. voor ord. tot fijn, 1100 k. blank van 40 s. 6 d. a 44 voor goed. Geraffineerd. Zeer slap; bruine Lompen 48 s. 6 d.

KOFFIJ. Natieve Ceylan slap maar niet lager. In veiling zijn 600 balen gaaf goed ord. voor 30 s. genomen. Uit de hand ging weinig om. Plantage ook slap; van 274 k. en 616 b. is slechts de helft in veiling verkocht; fijn tot superior 60 a 75 s., goed middel tot goed 49 a 58 s., inferior tot fijn fijn ord. 40 a 48 s.

RIJST. 3664 b. Bengaalsch zijn in veiling tot slapper prijzen verkocht, middel a goed middel blank 8 s. 6 d. a 9, eene partij a 9 s. 6 d.

Van 1932 b. Madras hebben eenige gave partijen slechts koopers gevonden tegen 7 s. 6 d. a 8 s. voor Pinkey; het overige is gedaan: gerst korrel 7 s. 9 d. a 8 s., Bengaal korrel 8 s. 6 d.; de prijzen zijn dalend.

VEEMARKT. De aanvoeren van alle soorten van Vee waren heden geringer dan Maandag ll., de handel over het algemeen levendiger, en de prijzen voor runderen, schapen en lammeren eenigzins hooger, die voor varkens en kalveren onveranderd.

LIVERPOOL, 19 Mei. KATOEN. De verkoopen bedragen 7000 b. waarvan 1000 Amerik. op speculatie en 300 Brazil voor export. De markt blijft gedrukt en de Amerik. soorten zijn ⅛ d. lager dan Vrijdag.

HAVRE, 14 Mei. KATOEN. Sedert gisteren zijn aangekomen 4219 b. waardoor onze voorraad wordt 113,000 b. Dezen morgen is de Steamer *Humboldt* van New-York aangekomen met de laatste berigten, die echter nog geen grooten invloed op onze markt hebben gehad, die hetzelfde blijft als Zaturdag. Men noteert ter beurze 1000 b. Eenige koopers uit den omtrek zijn heden avond aangekomen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			21 MEI 4½ u.	gebl.	22 MEI 4½ u.	gebl.
NEDERL. Werkel. Sch. a 2½ pCt.			57 9/16	57 9/16	57 [illegible]	57 11/16
Dito Dito	3	»	67½	67 7/16	65[illegible]	[illegible]
Dito Dito	5	»	88¼	88	88 1/16	
Dito Obligatien O. I.	4	»	87	87		
Amortis. Syndic.	3½	»	88	87¾		
Handel-Maatschappij	4½	»	109⅛	109¾		
Aand. Rijn-Spoorweg	»	»	92¼			
aand. Holl. S. M.	»	»				
Obligatien	»	»				
BELGIE, Obligatien 1844	»	»				
Cert. bij de Belg. Bank, 2½		»		47⅛		
Dito bij Rotsch. en Volkav	»	»	47¼	47¼		
FRANKRIJK, Obligatien	3	»	51 13/16	51 13/16	51⅞	51 13/16
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	»	15 7/16	15 3/16	15 5/16	
Dito Dito » 310	»	»	15½	15⅜	15⅜	15 5/16
Dito Onbep. Stukken	»	»	15 7/16	15⅜		
Dito	3	»	38⅞	38 15/16		
Dito Binnenl. 2400 P.	»	»	34 13/16	34⅝	34⅞	34⅞
Coup. *Ardoins*	»	»	8¼	8	8 3/16	
Passive	»	»	6	5¼	5⅛	
Fransche Uitgest.	»	»	5 [illegible]	5⅝	5¾	5¾
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4		»	32 [illegible]	32 13/16	33	
Dito Dito	»	»	32½	32½	32⅞	32¾
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	»	105[illegible]	105		
Dito Dito 1828 en 1829	»	»	105[illegible]			
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»	»	94	94	94⅛	
Dito	4½	»	97¾	96⅞	97	
Dito bij *Hope*	4	»	88	87¼	88	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»	»	87¼	87½		
Dito bij id. 5de Serie	4	»				
Cert. te Hamburg	5	»				
Inschrijving in Assignat.	6	»				
Cert. van dito	»	»	64½			
POLEN, Aand. à fl. 500	»	»	148			
Dito met Lot. » 300		»				
AMERIKA, Bank-Actiën		»				
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50		f				
OOSTENRIJK, Metalliek	5	pCt.	70⅞	71	71½	
Dito	2½	»				
Dito Nieuwe	2½	»	37⅞	37¾	38⅛	
Dito Nieuwe	5	»	76 11/16	76⅝	77¼	77⅛
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	»	»		77½		
Dito	4	»		62⅜		
Aand. met Loting fl. 500		f				
Nieuwe dito » 250		»				
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5	»	90¼			
Dito Leening 1843	5	»	88¼			
Dito £ 200		»				
PERU	4½	»		78½		
MEXICO	5	»		32⅛	32½	
VENEZUELA 6 pCt. nu	4	»	82⅜			
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½	»				
ECUADOR		»				
Grieken £ 500		f				

Polen, Certific. 4 pCt. 77.

Binnenl. fondsen goed prijshoudend. 3 pCt. Fransche iets flaauwer. Van Spaansche bleven Ardoins na eene neiging tot verdere teruggang ongeveer ¼ pCt. lager dan gisteren. 3 pCt. Binnenl. zeer vast. Van de overige vreemde fondsen waren Metall. ½ pCt. en Portug. ¼ pCt. hooger. Mexic. daarentegen aangeboden en lager; de andere fondsen bij weinig handel genoegzaam op hunne vorige koersen.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc.; Disconto 2 pc.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 56 5/16	Livorno	2/m.	f	88¼
„	zigt	„ 56 9/16	Napels	„	„	81
Bordeaux	2/m.	„ 55¾	Petersburg	„	„	1,81½
„	½/m.	„ 56	Weenen	6/w.	„	27¾
Madrid	3/m.	„ 242,—	Augsburg	„	„	35¼
Cadix	„	„ 243,—	Frankfort	„	„	98¾
Seville	„	„ 240,—	Hamburg	2/m.	„	35
Bilbao	„	„ 241,—	„	zigt	„	35 3/16
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m.	„	11,72½
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„	11,80
Genua	2/m	„ 46	Rotterdam		„	½

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 21 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 50; 5 pc. 97¼; 1840, 5 pc. 99⅝; Spanje Ard. 5 pc. 15 1/16; Binnenl. 3 pc. 35; Coupons —; Rom. Leening —.

PARIJS, 21 Mei. Fransche 3 pc. 56,05, 5 pc. 90,35; Spanje, Binnenl. 3 pc. 35¼; Pass. —; Russ. Eng. Leening 4½ pc. 98¼.

MADRID, 16 Mei. Spanje 3 pc. 35⅞; Ardoins 5 pc. 16; Uitg. Schuld 6⅜; Coupons 8¼.

LONDEN, 20 Mei. Cons. kont. — a —; op tijd 97¼ a 97⅜; Braz. 88 a 89; 1829/39 87 a 89; 1843 — a —; Den. 3 pc. 76 a 78; N. L. 5 pc. 102½ a 103½; Ecuador 3¾ a 4; Gren. 16¾ a 17¼; Uitgest. 4¾ a 4¼; Mexico 35 a 35¼; Peru 4 pc. 81 a 81½; Uitgest. 36¼ a 37; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 32¼ a 32¾; 3 pc. 33 a 34; Rusl. 1822, 5 pc. 111 a 112; (N.) 4½ pc. 100¾ a 100¼; Spanje 5 pc. 20¾ a 20¼; 3 pc. 39¾ a 40; Coupons — a —; Passive 5¾ a 6; Holl. 2½ pc. 59¼ a 59½; 4 pc. 89¼ a 90; Venez. 33 a 34; Uitgest. 12½ a 13.

WEENEN, 20 Mei. Oostenrijk, Met. 5 pc. 96⅛; 4½ pc. 84¾; Oost. Bank 3 pc. 1227; Wissel: op Londen 12,38; Amst. 178¼; Frankfort a/M. —; Parijs 152; Goud 134; Zilver 130.

BERLIJN, 20 Mei. Schuldbr. 3½ pc. 86½; Loten 128¼; Rusl. Stiegl. 4 pc. —; Pools. 4 pc. 81¼; Loten fl. 200 93¼; id. fl. 300 145¼; id. fl. 500 83.

HAMBURG, 20 Mei. Rusl. Eng. Leen. 106½; Stiegl. 4 pc. 87; Spanje, Ard. 5 pc. 14⅞; Binnenl. 3 pc. 33⅞.

FRANKFORT, 20 Mei. Met. 5 pc. 74⅛; 4 pc. 59⅞; 2½ pc. 39¼; Bank-Actien 1142; Darmst. Loten fl. 50 77⅛; id. fl. 25 26; Badensche Loten fl. 50 54⅞; id. fl. 35, 33; Nassausche 24⅞; Holl. 2½ pc. 57¼; Werk. Sch. 4 pc. —; Sijudic. 3½ pc. 88¼.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 21 Mei. H. de Wijn, Gelderland, Batavia. - P. L. Elsink, voor wijlen A. van der Bent, Jan van Brakel, Tjilatjap. - J. O. Wijnmalen, voor wijlen E. van der Valk, Nijverheid, Patjitan. - J. L. Berro, Anaïs, Nantes. - P. Souvette, Eugène et Marie, St. Malo. - P. W. de Vries, Stad Stavoren, Rédon.

HELVOET, 21 Mei. C. F. Bauditz, Resident van Son, Batavia, l. v. Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. - Speelman, Geertruida Speelman, Bordeaux. - S. Bregon, Louise Marie, St. Malo. - R. H. Kuiper, Annechiena Elsina, Rédon. - M. Coutard, Rotterdam, (s.) Havre. — Gisteren nog: E. Brouwer, Mercator, Batavia. - G. van der Borden, California, Cadix. - S. Post, Christina Cornelia, Lissabon. - J. Cassard, Père Chauvelin, Nantes. - D. Braillac, Louis Augusta, id. - C. Layec, Anne Marie Joseph, Rédon. - J. B. Potjewijd, Alida Petronella, Glasgow. — Voor de wal: Inlower, Maasnymph, Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Gelderland, de Wijn; 5,000 b. Koffij, 1,050 kann. Suiker, 495 sch. Tin, 1,173 boss. Bindr. N. H. M.

TJILATJAP, Jan Brakel, Elsink, voor wijlen van der Bent; 4,853 b. Koffij, 241 kann. Suiker, 521 k. Indigo, 48 k. Kaneel, 400 sch. Tin, 964 boss. Bindr. N. H. M.

PATJITAN, Nijverheid, Wijnmalen, voor wijlen van der Valk; 6,900 b. Koffij, 113 kann. Suiker, 265 k. Indigo, 589 sch. Tin, 1,878 boss. Bindrottingen, N. H. M.

HAVANA, Antje, Ruiten; 162 k. Suiker, 6 k. Sigaren, W. van Kempen; 199 k. Suiker, Luden en van Geuns; 16 b. Tabak, Wuste en Hintzen; 3 k. Confituren, Moerman en Comp.; 209,064 st. Sigaren, P. G. C. Hajenius; 9 k. Sigaren, J. van Nelle; te Rotterdam, 27 k. Sigaren, Order.

BORDEAUX, Ceres, Visser; 240 oksh. Wijn, J. Laan Willink; 204 oksh. dito, W. de Vos Jzn.; 30 oksh. Brandewijn, 6 oksh., 1 k. Wijn, 50 z. Rijst, Order.

ROTTERDAM.

BANJOEWANGIE, Mercator, Brouwer: 3576 b. Koffij, 1377 kan. Suiker; 602 sch. Tin, 1317 b. Bindr. N. H. M. — India, Pronk: 4262 b. Koffij, 1711 kann. Suiker, 1341 k. Thee, 964 sch. Tin, 3388 boss. Bindr. N. H. M.

SCHEEPS-VRACHTEN.

KONINGSBERGEN, 15 Mei. Naar Amsterdam, f 18 voor Rogge, de vrachten naar Holland, iets hooger.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 22 Mei in lading naar:

Keulen	W. Lintz, Herman.
	Joh. Wemmers, Coln N°. 7.
Weesel	J. H. C. de Graeff, het Vertrouwen.
„	B. Brinkamp, Twee Gebroeders.
Frankfort en *Coblentz*	J. Grim, Frankfort N°. 4.
Duisburg	J. L. Arera, Ondine.
Straatsburg	A. Joosten, Frankfort N°. 22.
Mainz	F. Baumans, Jonge Pauline.
Manheim	P. C. Vonck, Briedrich Lauer.
Ludwigh, en *Heilbron*	Jh. Ludewig, Concordia
Maastricht	C. Montfrooi, Op Hoop van Zegen.
Venlo en *Roermond*	F. Koppelaars, l'Hirondelle. (Beurt bij de Rijk en C°.)
Tiel	F. den Hartog, de Vrouw Geertruida.

AMSTERDAM, 21 Mei vertrokken naar:

Frankfort en *Coblentz*	G. Haentjes, Frankfort N°. 23.
Duisburg	H. J. Kamps, Vlijt en Hoop.

KEULEN, 22 Mei in lading naar:

Amsterdam	Kapt Wilson Cölln N°. 10.
Rotterdam	„ Linkewitz „ „ 12.

Rijnhoogte	ARNHEM 21 Mei 2 el 67 dm
	KEULEN 21 „ 10 vt. 4 „

ADVERTENTIEN.

ONDERTROUWD: G. J. B. WINKELHAGEN
en
A. M. DE VOYS.

AMSTERDAM, 22 Mei 1851. (1126)

GETROUWD: ROBERT BERGER
van *Venlo*,
en
EUGENIE ROHLING.

AMSTERDAM, 22 Mei 1851. (1125)

(1124) Heden overleed alhier in den ouderdom van bijna 58 jaren, na voorzien te zijn geweest van de laatste H. Sacramenten, de Wel-Edel Gestrenge Heer Mr. CAROLUS LUDOVICUS ANTONIUS VAN DER HORST.
's HAGE, 20 Mei 1851.

Men verlangt spoedig te Rhoon nabij Rotterdam, eene **DIENSTBODE**, voorzien van goede getuigschriften, kunnende koken en goed met de wasch omgaan. Adres den Heere H. MARTENS te Rhoon, brieven *franco*. (1123)

Linnens uit de Fabriek van G. C. BREMER te Assen.

Dit Fabriekaat van Nederlandsche Nijverheid onderscheidt zich gunstig door deugdzame kwaliteit en lage prijzen. Voor Amsterdam is het alleen verkrijgbaar gesteld bij LE GRAS, op de Heerengracht bij de Hartenstraat, N°. 430. (1127)

ZWARE ONGESTELDHEID *aan de beenen door de Pillen en Zalf van HOLLOWAY genezen.*

Uittreksel uit eenen brief van den Heer JAN EASTMAN, koopman te Buenos Ayres, gedagteekend den 3 Januarij 1850 aan den Professor HOLLOWAY. Mijn waarde heer, uwe Pillen en Zalf zijn hier zeer voordeelig bekend, en er hebben hier eenige aanmerkelijke genezingen door dezelven plaats gehad, waarvan echter eene bijzonderlijk gewag verdient: Eene Portugeesche landbouwer die sedert meer dan vijf jaren zieke beenen had, en gedurende al dien tijd zijn huis niet had kunnen verlaten, ja zelfs niet het minste werk had kunnen verrigten, is thans door uwe Pillen en Zalf zoo volmaakt hersteld, dat hij in persoon het land kan beploegen, en al zijn landhuishoudelijken arbeid kan verrigten.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50.

Potjes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3,30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij W. C. VAN DORT te *'s Hage*, bij A. P. MUIJS te *Utrecht* en bij J. STRAATMAN, hoofd depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (1041)

(1101) Bij L. J. VAN DER WEE, Boekhandelaar te Helmond zijn te bekomen:

ALPH. BALLEYDIER, **HISTOIRE** de la Revolution Romaine, 2 beaux vol. in 8°. . . . f 2.85

ALZOG. **HISTOIRE ECCLESIASTIQUE**, 1 vol. in 4°. à deux colonnes de 850 pages . f 3.55

ROMIEU. **LE SPECTRE ROUGE** en 1852 f 0.40

SUPPLEMENT GENERAL au Dictionnaire Biographique de FELLER depuis 1827 jusqu'en mai 1850, 3 beaux vol. in 8° deux colonnes. De eerste vol. is verschenen a f 1.65, 2 en 3 zullen weldra aan gelijken prijs volgen.

DE ROOMSCHE CATECHISMUS op last der H. Kerkvergadering van Trente opgesteld enz., met Kerkelijke Goedkeuring, 2 vol. in 8°. . . f 1.90

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.